

Serdecznie zapraszamy do udziału w interdyscyplinarnym spotkaniu naukowym:

Ślad zbrodni – (literacki) obraz Europy Środkowej

odbywającym się w dniach **16-17 stycznia 2025 roku**, w trybie zdalnym.

W tytuł słynnego eseju Milana Kundery, *Zachód porwany, albo tragedia Europy Środkowej*, wpisana jest przemoc, która zdaje się boleśnie naznaczać tę przestrzeń geograficzną. Dlatego hasłem wywoławczym spotkania, zorganizowanego w ramach współpracy badawczej Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Studiów Klasycznych i Sławistyki Uniwersytetu Gdańskiego, chcielibyśmy symbolicznie uczynić *ślad zbrodni*.

Procesy polityczne, społeczne i kulturowe XX i XXI wieku zachodzące w (Europie) Środkowej, według Danilo Kiša - efemerycznej, z niedookreślonym Centrum, czy też, jak tę część kontynentu europejskiego nazywa Andrzej Stasiuk - leżącej na „wschód od Zachodu”, stały się źródłem inspiracji dla literackiej twórczości oraz przedmiotem badań przedstawicieli różnych dziedzin nauki.

Chcemy zastanowić się nad literackimi i kulturowymi, ale również historycznymi oraz prawnymi wizjami/projektami *Europy Środkowej*.

Rozważania poczynione w trakcie naszego spotkania można powiązać przede wszystkim z kategorią Europy Środkowej i Środkowowschodniej. Jako przykład można tu przytoczyć pojęcie „skażonych krajobrazów”, za pomocą którego Martin Pollack opisuje często już zapomniane miejsca zbrodni w tej części Europy. Przywołany już Milan Kundera definiował Europę Środkową w latach osiemdziesiątych minionego stulecia jako politycznie leżącą na Wschodzie a kulturalnie na Zachodzie strefę „małych narodów”.

Interesować nas będzie m.in. proces zamiany historii w opowieść; jej interpretacje, dokonywane zarówno w duchu obiektywizmu, jak i subiektywnego, osobistego odczytywania przeszłości. Medium literatury, która jako jeden z języków kultury pełni bardzo zróżnicowane funkcje, jest z jednej strony narzędziem idealnym, by realizować tak nakreślone cele, z drugiej zaś – wyśmienitym materiałem badawczym, gdy wspomniane cele zostaną już osiągnięte.

Proponujemy następujące zagadnienia, które chcielibyśmy uczynić inspiracją dla ustaleń badawczych:

- rozliczenie zbrodni; zwycięzcy i zwyciężeni
- pojęcie „skażonych ziemi” i ich literackie obrazy
- pojęcie „skażonych krajobrazów” i ich literackie obrazy
- powojenne traumy
- zbrodniarze i ich ofiary; rekuncylacja
- polityka pamięci i niepamięci; dobra i zła pamięć
- transformacje ustrojowe i ich konsekwencje
- zbrodniczy wymiar utopii

- zamach na mit środkowoeuropejskiego *locus amoenus*; próba obrony dziedzictwa Mitteleuropy
- terror tożsamości narodowej/etnicznej/kulturowej
- wrażliwość pogranicza; relacja centrum - peryferie
- środkowoeuropejski kolonializm i postkolonializm

Zaproponowane zagadnienia z pewnością nie wyczerpują możliwości analitycznych i interpretacyjnych. Mamy nadzieję, że nasze sugestie zainspirują Państwa do poszukiwania własnych rozwiązań badawczych w zakresie ograniczonym jedynie tematem naszego spotkania.

Spotkanie odbędzie się online na platformie Microsoft 365 MS Teams. Link zostanie przesłany uczestnikom z odpowiednim wyprzedzeniem.

Terminy:

1. Zgłoszenia i streszczenia wystąpień (do 1000 znaków) prosimy przysyłać w pliku edytowalnym, zawierającym numer ORCID oraz afiliację **do 20 grudnia 2024 roku** na adres:

adrian.madej@uwr.edu.pl

anita.gostomska@ug.edu.pl

2. Informacja o zakwalifikowaniu referatu zostanie przesłana najpóźniej do **22 grudnia 2024**.

3. Program konferencji zostanie przesłany do uczestniczek i uczestników do **27 grudnia 2024**.

4. Opłata konferencyjna: 250 złotych.

5. Wniesienie opłaty konferencyjnej: do **7 stycznia 2025** (numer konta do wpłat zostanie przesłany po otrzymaniu decyzji o zakwalifikowaniu).

6. Języki konferencyjne: polski/angielski.

7. Spotkanie podsumuje publikacja pokonferencyjna (punktowane wydawnictwo/czasopismo z listy ministerialnej).

Komitety organizacyjny:

Adrian Madej (IFG UWr) adrian.madej@uwr.edu.pl

Anita Gostomska (UG) anita.gostomska@ug.edu.pl